

Ecologische quickscan
Bernstestraat 5 te Herpt

Opdrachtgever
Contactpersoon

OTENTIQ Vastgoed Ontwikkeling BV
dhr. F. Ponjé

Opdracht

Ecologische quickscan Bernsestraat 5 te Herpt

Kenmerk

27.20.02

Datum

26 februari 2021

Projectleider

Glenn Lelieveld

Averti Ecologie

averti@averti-ecologie.nl

06-16548063

Averti Ecologie is een klein ecologisch adviesbureau, opgericht in 2014. Averti Ecologie is kandidaatlid van de brancheorganisatie Netwerk Groene Bureaus.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Averti Ecologie noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Averti Ecologie is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Averti Ecologie. De opdrachtgever vrijwaart Averti Ecologie voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Projectgebied	5
1.3	Beoogde ingrepen	6
1.4	Impressie van het projectgebied	7
2	Wettelijk kader	8
2.1	Wet Natuurbescherming – onderdeel houtopstanden	8
2.2	Wet Natuurbescherming – onderdeel gebiedsbescherming	8
2.3	Wet Natuurbescherming – onderdeel soorten	9
2.4	Activiteiten mogelijk door slimme oplossingen	9
3	Ecologische quickscan	10
3.1	Onderzoeksmethodiek	10
3.2	Wet Natuurbescherming – onderdeel houtopstanden	10
3.3	Wet Natuurbescherming – onderdeel gebiedsbescherming	10
3.4	Wet Natuurbescherming – onderdeel soorten	11
4	Conclusies	14

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens enkele loodsen te amoveren en op dezelfde plek woningen te bouwen.

Voor de soortbescherming onder de Wet Natuurbescherming is het van belang om na te gaan of het plangebied essentiële functies voor beschermde soorten vervult in de vorm van verblijfplaatsen, vliegrotes en/of foerageergebieden.

In dit document rapporteren wij over het verkennende vooronderzoek naar beschermde natuurwaarden. Het rapport sluit af met het duiden van de implicaties van de resultaten voor de beoogde ingrepen.

1.2 Projectgebied

Het projectgebied betreft een aantal bijgebouwen op het erf. Het is een voormalige boerenschuur, een leegstaande silo voor droge opslag en een werkloods. Op het erf is de boerderij reeds gesloopt vanwege acuut gevaar voor veiligheid en volksgezondheid. Op deze locatie wordt nu een woning gebouwd.

Figuur 1 Ligging projectgebied Bernsestraat 5 te Herpt (rood omkaderd). Bron: Zoom.earth

Figuur 2 Overzicht van het projectgebied Bernsestraat 5 te Herpt (rood omkaderd). Bron: Zoom.earth

1.3 Beoogde ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens 13 woningen te realiseren op de plek waar nu de bijgebouwen gesitueerd zijn.

Figuur 3 Nieuwe situatie (bron: initiatiefnemer)

1.4 Impressie van het projectgebied

Overzicht van de bijgebouwen

Achterzijde oude werkloods

Binnenzijde nieuwe werkloods

Vogelwering is op diverse plaatsen aangetroffen

2 Wettelijk kader

De natuurwetgeving is in Nederland vastgelegd in de Wet Natuurbescherming. Deze vloeit voort uit verplichtingen op internationaal niveau, zoals verdragen en richtlijnen. Daarnaast zijn op nationaal niveau aanvullende regels vastgelegd. Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze vervangt 3 wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet.

De Wet Natuurbescherming heeft invloed op iedereen die activiteiten en werkzaamheden (zogenaamde ruimtelijke ingrepen) verricht op plaatsen waar zich mogelijk beschermde planten of dieren bevinden. Dit is een brede doelgroep variërend van projectontwikkelaars, wegenbouwers, gemeenten die werkzaamheden aanbesteden, waterschappen, grondeigenaren en bosbeheerders tot organisatoren van evenementen, landbouwers, enzovoort. Daarbij kan het gaan om terugkerende werkzaamheden, zoals regulier beheer en onderhoud of gebruik, maar ook om eenmalige werkzaamheden zoals ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Voor ruimtelijke ingrepen is slechts een deel van de natuurwetgeving van belang. In het bijzonder gaat het dan om de verplichtingen voortvloeiend uit de Vogel- en Habitatrichtlijn en aanvullende nationale wetgeving ten aanzien van het natuurnetwerk, houtopstanden en soortbescherming. Hieronder wordt op basis van informatie verstrekt door de Rijksoverheid uitleg gegeven aan de verschillende beschermingsonderdelen.

2.1 Wet Natuurbescherming – onderdeel houtopstanden

Naast het soortenbeschermingsregime en gebiedsbeschermingsregime zijn in de Wet natuurbescherming ook de bepalingen ter bescherming van houtopstanden verankerd.

Onder houtopstand wordt verstaan: een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van 10 a of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Bij intentie tot kap moet een initiatiefnemer dit melden bij het bevoegd gezag en moet er herplant plaatsvinden. Het bevoegd gezag kan een kapverbod opleggen ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden. Op deze kap- en herplantplicht bestaan enkele uitzonderingen.

2.2 Wet Natuurbescherming – onderdeel gebiedsbescherming

2.2.1 Natura2000

Nederland kent ruim 160 Natura 2000-gebieden. Dit Natura 2000-netwerk bestaat uit gebieden die zijn aangewezen onder de Vogelrichtlijn en onder de Habitatrichtlijn. Beide Europese richtlijnen zijn belangrijke instrumenten om de Europese biodiversiteit te waarborgen. Alle Vogel- of Habitatrichtlijngebieden zijn geselecteerd op grond van het voorkomen van soorten en habitattypen die vanuit Europees oogpunt bescherming nodig hebben.

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland en Natuur Netwerk Brabant

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren;
- alle Natura 2000-gebieden.

2.3 Wet Natuurbescherming – onderdeel soorten

De verbodsbepalingen voor in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

De verbodsbepalingen zien toe op bescherming van de individuen (verbod op doden en/of verwonden), hun jongen (zoals eieren), hun voortplantingsplaatsen (zoals nesten) en het leefgebied wat nodig is om te kunnen voortleven (denk aan jachtgebied). De verbodsbepalingen mogen niet overtreden worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (het zogenoemde 'nee, tenzij-principe'). Bij het besluit of een afwijking van het verbod kan worden toegestaan, wordt evenwel niet naar de gevolgen van deze afwijking voor het individuele dier of plant gekeken, maar naar de gevolgen voor de instandhouding van de betrokken soort.

Het aantal exemplaren van een beschermde inheemse soort dat in een bepaald geval verstoord wordt, is voor de vraag óf het verbod op verstoring overtreden wordt niet relevant, ook niet indien er geen afbreuk wordt gedaan aan de staat van instandhouding van de soort. Anderzijds hoeft niet iedere handeling die tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderende omgeving te worden opgevat als een (opzettelijke) verstoring. Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

2.4 Activiteiten mogelijk door slimme oplossingen

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan de in de wetgeving genoemde criteria zijn voldaan. Deze zien toe op dat de beschermd habitatype en/of beschermde soort voort kan bestaan na de ruimtelijke ingreep. Hiervoor zijn oplossingen mogelijk, zoals het aanbieden van nestkasten.

Indien de juiste oplossingen op de juiste wijze worden toegepast, dan kan de initiatiefnemer voldoen aan de vereisten en kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

3 Ecologische quickscan

3.1 Onderzoeksmethodiek

Via de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar het onderzoek vooral te baseren op een biotoopinschatting door een ecooloog.

Bij het opstellen van de quickscan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens zoals uit de websites waarneming.nl en verspreidingsatlas.nl en andere beschikbare bronnen voor verspreidingsgegevens. De meeste gegevens zijn globale verspreidingsgegevens.

Op 15 januari 2021 heeft de ecooloog G. Lelieveld van Averti Ecologie het projectgebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en leefgebieden op basis van een momentopname.

3.2 Wet Natuurbescherming – onderdeel houtopstanden

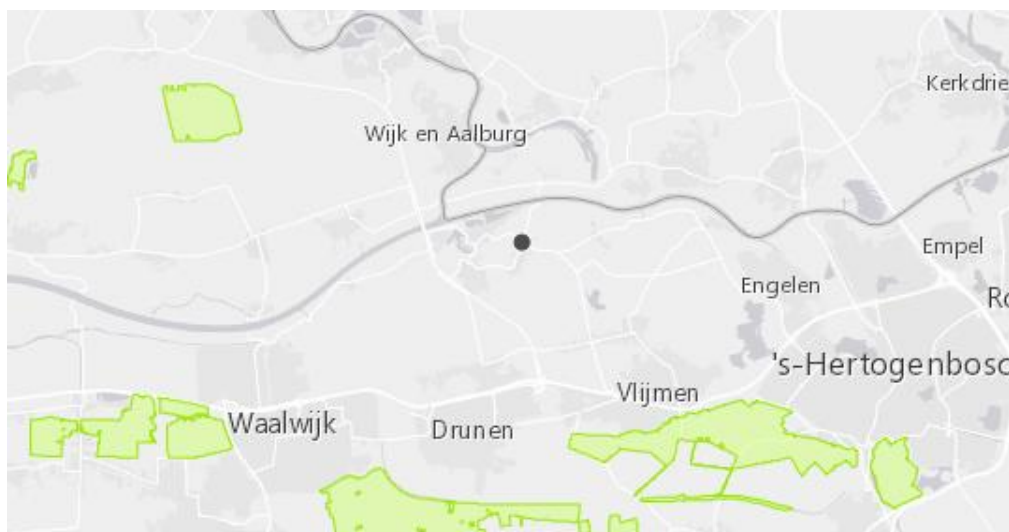
Er worden geen bomen gekapt. Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is dan ook niet van toepassing.

3.3 Wet Natuurbescherming – onderdeel gebiedsbescherming

3.3.1 Natura2000

Het projectgebied ligt op ongeveer 5 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied 'Vlijmens Ven'. Verder liggen in de omgeving verschillende andere Natura2000-gebieden.

De werkzaamheden zullen op het gebied van geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trillingen slechts lokaal zijn en geen effect hebben op de omliggende Natura2000-gebieden. Echter, de beoogde ingrepen kunnen leiden tot stikstofdepositie in de Natura2000-gebieden. Een stikstofberekening is noodzakelijk om het mogelijke effect hiervan te duiden.

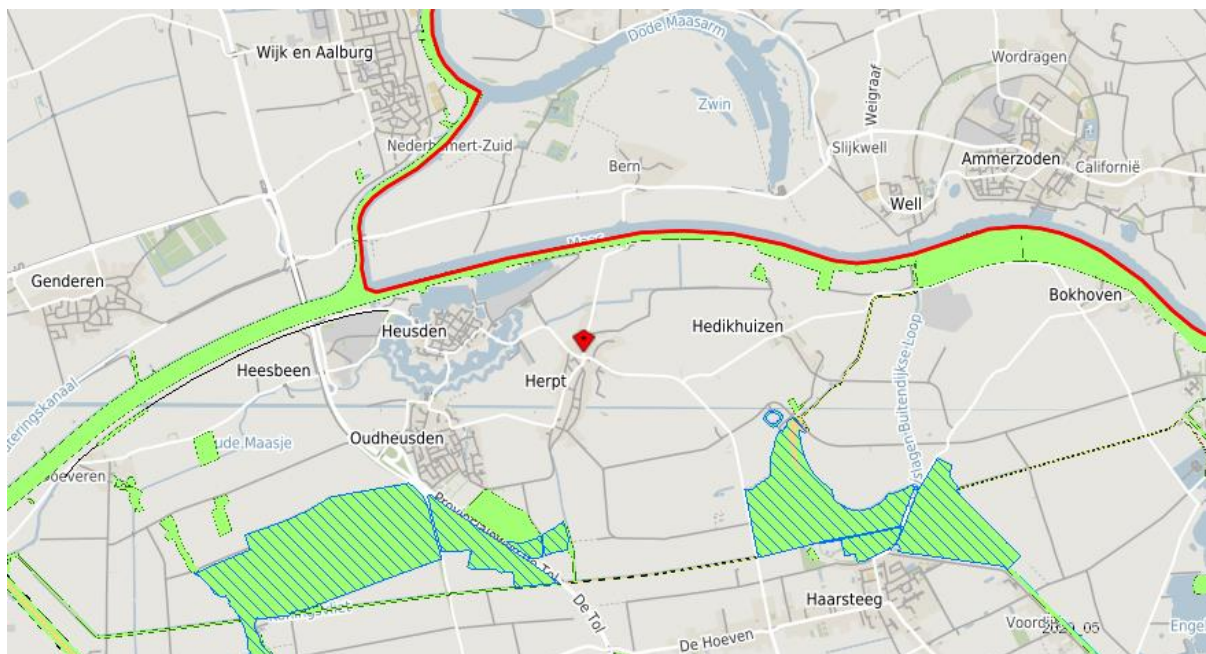

Figuur 4 Projectgebied (zwarte stip) in relatie tot nabijgelegen Natura2000 gebieden (groen gearceerd).

Bron: <https://www.natura2000.nl/gebieden>

3.3.2 Natuurnetwerk Brabant

Het projectgebied grenst aan het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Door het uitvoeren van de werkzaamheden gaat geen oppervlakte aan NNB verloren. Gezien de lokale aard van de ingreep kunnen negatieve effecten op de NNB worden uitgesloten.

Figuur 5 Projectgebied (rode ruit met zwarte stip) in relatie tot het Natuurnetwerk Brabant (groen gearceerd). Bron: Kaartbank behorend tot het natuurbeheerplan van de Provincie Noord-Brabant

3.4 Wet Natuurbescherming – onderdeel soorten

In het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soorten moet worden getoetst of er ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkeling kan (indirecte) aantasting of versterking van verblijfplaatsen en leefgebied tot gevolg hebben.

3.4.1 Vaatplanten

In de omgeving zijn de kartuizer anjer en schubvaren aangetroffen.

Het projectgebied betreft een perceel die langdurig intensief is gebruikt met industriële bestemming. Dit is geen geschikte groeiplaats voor beide soorten en deze worden derhalve hier niet verwacht. Negatieve effecten op strikt beschermde plantensoorten zijn uit te sluiten.

3.4.2 Grondgebonden zoogdieren

In en in de directe omgeving van het projectgebied kunnen verschillende nationaal beschermde zoogdiersoorten voorkomen. In de omgeving van het projectgebied zijn diverse beschermde soorten aangetoond, zoals bever (*Castor fiber*) en waterspitsmuis (*Neomys fodiens*). Deze beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn niet vrijgesteld voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Echter, zijn deze gebonden aan waterpartijen. Deze zijn in het projectgebied niet aanwezig. Negatieve effecten op deze soorten kunnen daarom worden uitgesloten.

3.4.3 Vleermuizen

Algemeen

Vleermuizen zijn globaal in te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten, achter de bast). Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders. Alle vleermuizen zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en daarom strikt beschermd in de Wet natuurbescherming.

Voorkomen van vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het projectgebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en laatvlieger (*Eptesicus serotinus*). De soorten zijn overwegend gebouwbewonend.

De bijgebouwen zijn opgetrokken met enkelsteense muren. Ook de daken van de bijgebouwen zijn direct zichtbaar vanuit de binnenzijde van de bijgebouwen. Er zijn geen kieren of spleten aanwezig met een stabiel microklimaat wat geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Vanwege het gebrek aan verblijfsmogelijkheden worden negatieve effecten op beschermde vleermuizen binnen het projectgebied niet verwacht.

Het projectgebied zelf heeft weinig groen en geen waterpartij. Hiermee vormt het projectgebied geen essentieel onderdeel van een vliegroute en/of foerageergebied voor vleermuizen. Hierdoor worden geen negatieve gevolgen verwacht op de mogelijk aanwezige vleermuizen.

3.4.4 Vogels

Alle vogels en dan specifiek hun verblijfplaatsen (nesten) zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming. Aantasting van actief gebruikte nesten is niet toegestaan. Daarnaast is van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd.

Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus (*Passer domesticus*)).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld: kerkuil (*Tyto alba*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Ook is er een lijst vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5.

In het projectgebied zijn geen bomen aanwezig voor horsten (nesten) van roofvogels of uilen. De buitenruimte van het projectgebied heeft vrijwel geen groen. Hierdoor vormt dit geen onderdeel van een essentieel foerageergebied voor deze soorten. Hierdoor worden geen negatieve gevolgen verwacht op de in de omgeving mogelijk aanwezige jaarrond beschermde vogels.

Tijdens het veldbezoek zijn de dakpannen van de werkschuur voorzichtig geïnspecteerd op de aanwezigheid van oude nesten. Deze zijn niet aangetroffen. Er worden geen andere vaste rust- en verblijfplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd aangetroffen in het projectgebied en deze worden hier ook niet verwacht. Wel moet men rekening houden met de aanwezige broedvogels waarvan het nest niet jaarrond beschermd is.

3.4.5 Amfibieën

Er zijn geen waarnemingen in de omgeving bekend van beschermde amfibieën. Tevens betreft het projectgebied een perceel die langdurig intensief is gebruikt met industriële bestemming. Dit is geen geschikt leefgebied voor beschermde amfibieën en deze worden derhalve hier niet verwacht. Negatieve effecten op strikt beschermde soorten zijn uit te sluiten.

3.4.6 Reptielen

Er zijn geen waarnemingen in de omgeving bekend van beschermde reptielen. Tevens betreft het projectgebied een perceel die langdurig intensief is gebruikt met industriële bestemming. Dit is geen geschikt leefgebied voor beschermde reptielen en deze worden derhalve hier niet verwacht. Negatieve effecten op strikt beschermde soorten zijn uit te sluiten.

3.4.7 Vissen

Vanwege het ontbreken van werkzaamheden aan watergangen, zijn effecten op beschermde vissoorten uit te sluiten.

3.4.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatie-specifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten.

Er zijn geen waarnemingen in de omgeving bekend van insecten en overige beschermde soorten. Tevens betreft het projectgebied een perceel die langdurig intensief is gebruikt met industriële bestemming. Negatieve effecten op strikt beschermde insecten en overige soortengroepen zijn uit te sluiten.

4 Conclusies

Vanwege de afstand tot Natura2000-gebieden zijn de meeste effecten op deze gebieden uit te sluiten. Het is wel noodzakelijk om een berekening uit te laten voeren naar de depositie van stikstof op de Natura2000-gebieden in de omgeving. Verder worden er geen effecten verwacht ten aanzien van het NatuurNetwerk Brabant.

In de omgeving zijn verschillende beschermde plant- en diersoorten aangetoond. Er zijn geen groeiplaatsen of verblijfplaatsen van deze soorten in het projectgebied aanwezig. Negatieve effecten op beschermde plant- en diersoorten als gevolg van de beoogde ingrepen worden niet verwacht.